

Over kuddeschapen.

door NANNIE VAN WEHL.

In het Orgaan der Huisvrouwen, tegenwoordig onder leiding van de bekende journaliste Emmy Belifante, is men het niet eens met mijn artikeltje, waarin ik meedeelde, hoe ik vaak luister naar de onderlinge gesprekken van mijn kinderen en er mijn voordeel mee doe. In het bedoelde artikeltje ging het over twee bepaalde gesprekken, één, waaruit je merken kon, hoe hòòg de kinderen 't opnemen — 't geldt, hier allemaal kinderen bòven de twaalf jaar — als je ze begeleidt naar clubs en lessen en 't woord voor ze doet — het tweede gesprek ging over een nog niet gemoderniseerd kapsel en ik zuchtte schriftelijk: „Arme Jenny” — omdat het meisje-in-quaestie benevens de last der verzorging van haar haartooi nog bovendien dien van de misprijzing harer kameraden heeft te dragen.

Ik gaf deze twee voorbeelden om op te komen voor onze jeugd, die we vaak méér in den weg zitten, dan we zelf bedoelen. En toen wou ik de lezers eens laten merken, hòe zeer we hun, de jeugd, vaak in den weg zitten.

„De Huisvrouw” vindt nu, dat we op die manier „opvoeden tot kuddeschapen.”

Eerst liet ik dat zoo langs me gaan en las het stukje belangstellend als elk ander stukje over opvoeding.

„O”, dacht ik. „De Huisvrouw” vindt 't zùs..... nu..... ik vind 't zóó.” Maar langzamerhand bezonk het stukje toch in me en ik bleef mediteeren over dat „kuddeschapen”.

Voed ik mijn kinderen op tot kuddeschapen?

De lezers van Gezin en School zijn misschien de heele kwestie al vergeten, maar het bezinkingsproces heeft tijd genomen en daarom nu pas dit stukje..... Voed ik mijn kinderen op tot kuddeschapen? En nu weet ik ook voor mezelf het antwoord heel klaar en duidelijk: Neen. Zeer zeker niet in de groote, de ernstige dingen des

levens. De dingen, waarvan wij, volwassenen, grijzenden, weten, dat ze groot en ernstig zijn. Maar wat de kleinere dingen betreft, daar wil ik alleen maar over waken, speurend, waar klein en onbetekenend gaat veranderen in groot en geweldig — daar wil ik mijn handen afhouden, daar wil ik ze hun gang laten gaan en ze niet tegen den vleug opstrijken, mijn lieve „kuddeschapen”. — Daar wil ik ze niet storen in hun drafje met de vrienden en vriendinnen mee, en dan schrijf ik mijn stukjes om een ander te raden, te vragen: „Stoor ze niet te vaak! Ik heb 't afgeluisterd..... 't kan hún zoo héél véél schelen.....”

Van zooveel gewicht is 't immers op slot van zaken niet. — Ik laat U juist meeluisteren, omdat, wat voor hen nog gewichtig is, wij hebben doorzien als onbeduidend.

Laten we nu eens even eenvoudig en volkomen wàr zijn. Negen schapen van de tien van ons zijn kuddeschapen.

Zoo zijn de menschen nu eenmaal. Die tiende, die enkeling, die verwijt op „de hoogten waar het eenzaam is”, die breekt zichzelf wel baan, die laat zich snel genoeg kennen, als kind al. Voor hem bidden we, dat zijn opvoeders niet juist diè zijn, die klaar staan met bit en halster en teugels.

Winnen doet de enkeling het dan toch, doch ten koste van zóóveel leed, en energie!

Energieverspilling in een gruwelijke mate.

Die negen anderen, dat zijn de kuddeschapen. Laten we die zooveel mogelijk maken tot gave, gezonde, blijde wezens.

Laten we hen niet dwingen tot het lot van den Enkeling. In de onderhavige gevallen: Mijn kinderen te belezen en te bepreken, dat, als moeder het nu eenmaal wil, ze dan ook mee gaat naar clubs en lessen, en dat 't dom is en kuddegeest verradend, als ze dat voelen als een kleineering en dat ze dat niet moeten voelen als een kleineering..... Kijk, dat is in mijn oogen groote energieverspilling. Zoowel van mij, als van de kinderen. En als ik 't dan deed, mijn zin, deed en hen immer vergezelde op hun tochten, die mijn vreesachtig hart altijd vol gevaren ziet..... dan deed ik hun daar iets héél ellendigs mee aan, en te lijden is energieverbruik. Wat die vlechtenkwesie betreft..... ik heb lang voet bij stuk gehouden; neen, mijn dochters allerliefste blonde krullen zouden er niet af. Zóó voet bij stuk, dat ze er al niet eens meer over praatte, dat ze 't niet meer vroeg. Toen, op een warmen zomerdag, kreeg ik

opeens een inzicht in den last, die dat kind toch eigenlijk van heur haren had, met tennissen, met zwemmen.....

De kuddeschapen droegen allang lieve Bubikopjes..... mijn dochter was nog de enkeling.

Ze kwam thuis..... Ik zei: „Als ik nu heusch goed vond, dat je haar er af ging.....”

Die vreugde! Die was mijn scherpste veroordeeling. Hoeveel energie had ik bij dat kind verspild om haar te krijgen, zooals ze toen eindelijk was: berustend in haar lot.....

Een uur later had ze haar Bubikopje.

Het heele geval van die Jenny heb ik geschreven om moeders, die net als ik, zoo op haar stuk staan, van haar stuk te duwen.....

Kom..... geef ze toch de nieuwe haardracht! Net als de anderen..... Ze hebben er den last van, en ze worden nog sullig gevonden bovendien.....

Een hartelijke moeder van een groot gezin, die het stukje in de Huisvrouw had gelezen, zei met een zucht: „Ja, dat 's dan net de manier om eeuwig en erfelijk ruzie te hebben!”

Negen van de tien menschenlijke wezens zijn kuddedieren.

Als we trachten de jonge menschenlijke wezens op te voeden tot Enkelingen, tot uitbijters, maken we negen van de tien menschenlijke wezens ongelukkig. Die tiende, die Enkeling, vindt zelf zijn weg wel. Voed ik mijn kinderen op tot kuddeschapen?

Ik doe, wat ik kan om ze gezond, vroolijk, ijverig, hartelijk, hulpvaardig, belangstellend, te maken en te houden. Opdat ze zijn zullen schaapjes, die een goeden invloed uitoefenen in de kudde. Die misschien gaan behooren tot de stuwende krachten in de kudde.

Hier sta ik en zie de kudde op weg gaan. Bescheiden ga ik mee, houd oogen en ooren open, houd het hart brandende in me, houd de handen klaar, opdat ik vaardig moge zijn, opdat ik ook op den juistten tijd terzijde zal treden en den weg vrijlaten voor het schaap, dat alleen wil gaan, voortaan.

Daar trekt de kudde..... Moge zij geleid worden langs grazige weiden.

En gij, opvoeders, denkt gij aan het leed, dat ge hun berokkent, die volgens aard en krachten mee behooren te trekken, en die ge alleen dwingt te gaan.